

- Jsou tyto přístupy v souladu s používanou učebnicí?
- Které názorné prostředky je vhodné použít pro objasnění ústřední myšlenky nového obsahu? Jaké zkušenosti mají žákyně a žáci s daným materiálem?
- Které typické obtíže známe? (Z oborové didaktiky, z vlastní vyučovací praxe.)

V rámci společné přípravy vyučování se vytváří ze strany vyučujících velká potřeba výměny informací. Zkušenosti projektu ukázaly, že spolupracující učitelé velmi intenzivně využívali společných schůzek a představovali na nich své zkušenosti z praxe a hodnotili je.

3.2 Osobní dokumentace výuky

Vedle zhotovení videozáznamů je možné uvažovat i o přepisu záznamu z hodiny, případně jejích zajímavých částí. Přepisy se mohou stát podkladem pro hlubší zkoumání a formulování závěrů a doporučení. Pomáhá také vlastní dokumentace učitele – podrobnější příprava, analýza předchozích žakovských prací.

Tyto dokumenty se dají využít k hodnocení výkonů žáků, ale zároveň také k reflexi vyučování. To může přispět celkově k pochopení žáků a jejich specifických myšlenkových postupů. Tímto způsobem lze získat další informace, které je možné zapracovat do dalších příprav vyučování.

Zkušenosti ukazují, že vlastní poznámky učitelů jsou velmi individuální a často mají zvláštní zaměření (na jednotlivé žáky, organizační formy, různá řešení úlohy).

4 Společná analýza a reflexe epizod z výuky

4.1 První vyhodnocení (hospitace, videozáznamu), celkový přehled o hodině

Předmětem společné analýzy a reflexe vlastní výukové činnosti se spolupracujícími kolegy by měly být dokumenty z vlastní výuky matematiky. Společnou analýzu pozitivně podpoří, pokud byla dokumentovaná výuka před vlastní realizací společně prodiskutována, naplánována a když byly vypracovány z části stejné pracovní listy a materiál k výuce. Předmětem analýzy mohou být ty vyučovací hodiny, na kterých skupina učitelů společně hospituje. Předností takového postupu je malá technická náročnost, např. není třeba kamera. Mají-li být hospitace použity k pozdější společné analýze, je důležité, aby bylo dopředu jasné, co se bude analyzovat, a aby si pozorovatelé během průběhu vyučování dělali písemné poznámky. Nevýhodou je skutečnost, že v průběhu vyučovací hodiny mohou být hospitující učitelé pouze pozorovateli a výuka nemůže být – ani částečně – „opakována“ k dalšímu pozorování.

Záznam vyučovacích hodin videokamerou má určité technické – i když dnes již vcelku snadno splnitelné – požadavky. Snaha o technickou náročnost videozáznamu by se neměla přehánět. Zkušenosti ukázaly, že jedna videokamera postačí. Pro účely záznamu práce s celou třídou – ať již při společné práci na tabuli nebo v kroužku – by měla být kamera umístěna vzadu v rohu u okna a měla by být namířena našikmo směrem k tabuli, pevně instalována. Trocha pozornosti by měla být věnována světelným podmínkám; při silném slunečním záření zepředu ve třídě je vhodné stáhnout žaluzie a osvětlit místnost elektrickým světlem.

Četné zkušenosti ukazují, že opakování a opětovné pozorování epizod z vyučovacích hodin nesmí být při intenzivní analýze podceňováno. Videodokument, který ještě nebyl doplněn